

De waarde van cultuur

---

*Cultuurbeleid Provincie Noord-Holland
2013-2016*

Concept 1 mei 2012

Inhoudsopgave

De waarde van cultuur	3
Hoofdstuk 1: Cultuur en Ruimte	4
Hoofdstuk 2: Cultuur en Economie	7
Hoofdstuk 3: Culturele Infrastructuur	9
Hoofdstuk 4: Van beleid naar uitvoering	11
Hoofdstuk 5: Financiën	12
Concept Uitvoeringsprogramma GS	13

De waarde van cultuur

Het cultuurbeleid is de laatste jaren fundamenteel aan het veranderen. De discussie over de taken van de provincie heeft geleid tot een sterkere verbinding met het ruimtelijke en het economische beleid. Ook de economische recessie en bezuinigingen hebben hun stempel gedrukt. Er is minder geld beschikbaar, maar onze grote ambitie blijft bestaan. Deze ambitie willen wij ook op een andere manier bereiken, niet meer als subsidieverstrekker, maar door meer zelf gericht te investeren. Samenwerking met onze partners is nog belangrijker dan voorheen. Op het gebied van ruimtelijke ordeningsprocessen verschuiven we van 'toetsend' aan de achterkant, naar inspirerend aan de voorkant. In dit licht sta ik een gebiedsgerichte en integrale aanpak voor waarbij ook de culturele waarde wordt betrokken.

Waar eerst de intrinsieke waarde van cultuur leidend was voor het overheidsbeleid, is nu duidelijk dat cultuur ook steeds meer een economische waarde heeft en belangrijk is voor de sociale samenhang. Inwoners, bezoekers en ondernemers van Noord-Holland hebben in toenemende mate belangstelling en waardering voor cultureel erfgoed en kunsten. Ook zij zien de waarde van cultuur. Zo draagt de aanwezigheid van cultuur bij aan de economische aantrekkingskracht van een stad of regio. Een stad met een prachtig historisch centrum trekt niet alleen toeristen, maar is ook een fijne plek om te wonen en te werken. Dit is terug te zien in stijgende grondprijzen rondom goede en bereikbare culturele voorzieningen. Met dit cultuurbeleid wil ik, samen met u, de waarde van cultuur nog verder vergroten en verbreden.

Dit wil ik omdat Noord-Holland nu en later prettig moet zijn om in te wonen, inspirerend om in te werken en bijzonder om te bezoeken. Het is een prachtige provincie met een lange geschiedenis. Dat zie je terug in het landschap. De motoren uit het verleden zoals de bruisende steden, molens, dijken en droogleggingen zijn nog duidelijk aanwezig. Het landschap is zeer afwisselend met de stedelijke dichtheid in het zuiden en de uitgestrekte polders in het noorden. Dit in combinatie met het rijke culturele aanbod van theaters, musea en andere culturele voorzieningen maakt Noord-Holland voor mij uniek. Met het cultuurbeleid zet ik daarom in op het behoud en de ontwikkeling van deze waardevolle landschappen met hun unieke culturele erfgoed en op een voor een ieder toegankelijk cultureel aanbod.

Als toekomstperspectief zie ik krachtige culturele regio's die duurzame relaties zijn aangegaan. Dit wil ik bereiken aan de hand van de volgende drie samenhangende thema's: Cultuur en Ruimte, Cultuur en Economie en Culturele Infrastructuur. Bij Cultuur en Ruimte zet ik in op het behouden van het zichtbare, maar ook op het ontsluiten van het onzichtbare culturele erfgoed zoals verhalen. Met Cultuur en Economie zet ik in op het zo goed mogelijk benutten van cultuur om hiermee het Noord-Hollandse vestigingsklimaat te verbeteren en de toeristische aantrekkingskracht te vergroten. Met het laatste thema Culturele Infrastructuur wil ik bijdragen aan het bereikbaar houden en maken van het brede culturele aanbod en voorzieningenniveau voor alle inwoners van de provincie Noord-Holland. Met deze drie thema's vul ik de aangescherpte provinciale taken op het gebied van cultuur in. Dit betreffen veelal bovenlokale en regionale vraagstukken.

Het afgelopen jaar zijn wij met u; gemeenten, uitvoeringsorganisaties, culturele instellingen en andere belanghebbenden in gesprek gegaan over het nieuwe cultuurbeleid. Ik ben trots op het resultaat en wil allen bedanken voor de input die u hebt geleverd. *De waarde van cultuur* geeft duidelijk een richting en doelen aan, die ik hoop te bereiken. Na vaststelling van dit cultuurbeleid zal ik deze kaders verder en concreter invullen in een uitvoeringsprogramma, dat wij voor de zomer van 2012 zullen vaststellen. In de bijlage is ter informatie een concept-uitvoeringsprogramma opgenomen. Ik kijk er naar uit om er samen met u voor te zorgen, dat wij ook in de toekomst kunnen genieten van al het waardevolle dat Noord-Holland te bieden heeft.

Elvira Sweet
Gedeputeerde Cultuur en Cultuurhistorie

Hoofdstuk 1: Cultuur en Ruimte

Noord-Holland kent een grote variatie aan landschappen met daarin veel kenmerkende historische monumenten. Deze historische structuren en objecten geven identiteit aan een gebied; denk bijvoorbeeld aan de eeuwenoude [Ijdijken](#) en de typische Noord-Hollandse [stolpboerderijen](#). Uit onderzoek van onder meer het [CPB](#) blijkt dat de aanwezigheid van deze historische elementen de provincie aantrekkelijk maakt voor haar inwoners en bezoekers. Het is daarom belangrijk dat deze cultuur- en natuurlandschappen worden behouden en versterkt.

Wat is de uitdaging?

In haar publicatie *Nieuwe Landschappen – Cultuur van Noord-Holland* concludeert voormalig Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit Miranda Reitsma dat het cultuurlandschap van Noord-Holland, ondanks de economische crisis en een verminderde drang om te bouwen, onder druk staat. Schaalvergroting in de landbouw, verdere ontwikkeling van duurzame energie, het vergroten van de kustveiligheid, de overgang van stad en land door verdere verstedelijking en ontwikkeling en beheer van wegen zorgen voor deze verandering. Zeker in deze tijd van financiële krapte zijn grote en risicovolle investeringen minder vanzelfsprekend en is er minder bereidheid om te investeren in culturele waarden. Ook de kwetsbare monumenten zijn in gevaar. Beheer en onderhoud van monumenten is vaak kostbaar en lang niet alle eigenaren of beheerders van monumenten kunnen deze kosten volledig zelf opbrengen.

Tegelijkertijd neemt de aandacht voor regionale identiteit en de eigen (cultuur)historie toe als tegenkracht van mondialisering. Cultuur en cultuurhistorie vormen belangrijke pijlers in het ontwikkelen van regionale identiteit en het creëren van verbondenheid met de eigen (leef)omgeving. Waar kom ik vandaan, hoe is mijn omgeving geworden tot wat het is en wat is het verhaal?

[Veranderende wetgeving](#) zoals de Wet Ruimtelijke Ordening en Omgevingswet vragen een andere rol van de provincie. De focus zal meer komen te liggen op invloed en sturing aan de voorkant van ruimtelijke ingrepen (plan- en ontwerpfasen), dan toetsing aan de achterkant van ruimtelijke ingrepen.

Wat willen wij?

Wij willen verantwoord omgaan met het verleden en tegelijkertijd nieuwe ontwikkelingen de ruimte bieden. Uit verschillende onderzoeken, waaronder van het [Restauratiefonds](#) blijkt dat investeren in monumenten loont. Zo levert elke euro die het Rijk investeert in erfgoed 1,50 euro op en zorgt de aanwezigheid van historische kenmerken bijvoorbeeld voor een meerwaarde van woningen. Daarom willen wij blijven investeren in Noord-Hollandse monumenten en herbestemming van deze monumenten actief stimuleren. Dit willen wij gebiedsgericht doen en aansluiten op regionale ontwikkelingen en opgaven. Met deze investeringen leggen wij een basis voor het behoud van een aantrekkelijk cultuurlandschap. Wij kunnen dit niet alleen doen. Daarom willen wij onze partners inspireren ook te investeren in het versterken van ons cultuurlandschap. Overdragen en ontsluiten van kennis over cultuurhistorie zien wij als een belangrijke taak. Bewustwording leidt ook tot meer draagvlak voor het behoud van erfgoed. We willen in een vroeg stadium met initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen in gesprek en hen bekend maken met de waarde en potentie van de aanwezige cultuur(historie). Dit doen we door ons beleid nog sterker te koppelen aan het ruimtelijke en het landschapsbeleid, waaronder de Agenda Natuur, Recreatie en Landschap. Hiervoor willen wij de [Leidraad Landschap en Cultuurhistorie](#) beter ontsluiten en onze ervaringen met culturele planologie borgen in het provinciale ruimtelijke instrumentarium. Tot slot willen wij de samenwerking met het Rijk versterken door goede afspraken te maken over restauratie van rijksmonumenten en het ruimtelijk beleid voor het erfgoed.

Wat gaan we doen?

Monumenten: investeren in de basis

De komende jaren blijven wij investeren in Noord-Hollandse monumenten. Wij kiezen, in de lijn van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, voor de provinciale monumenten, de stolpboerderijen en de [molens](#). De herijking van de provinciale monumentenlijst zullen wij in deze periode afronden. In samenwerking met het Rijk investeren we in onderhoud en restauratie van rijksmonumenten.

Via het Kranenburg Monumentenfonds verstrekken wij onderhoudssubsidies aan eigenaren van molens in Noord-Holland en aan alle provinciale monumenten. Mocht onderhoud niet meer voldoende zijn en restauratie nodig zijn, dan kan de eigenaar van een provinciaal monument zonder woonfunctie bij ons een verzoek voor een restauratiesubsidie indienen. Voor eigenaren van provinciale monumenten met een woonfunctie en voor eigenaren van stolpboerderijen is het mogelijk om laagrentedragende hypothecaire leningen aan te vragen via het Noord-Hollands Fonds voor Monumenten dat is ondergebracht bij het [Nationaal Restauratiefonds](#). Tot slot blijven wij veranderingen aan provinciale monumenten toetsen op basis van de monumentenverordening, omdat we verantwoord om willen gaan met onze monumenten.

Sinds 2012 voeren wij ook structureel de regie over het restauratiebeleid van rijksmonumenten in de provincie. We werken daarbij samen met de rijksoverheid en met regionale partners. Het gaat om restauratie van rijksmonumenten

zonder woonfunctie waarvoor de eigenaar geen restauratiehypothek kan krijgen. Vanaf medio 2012 ontvangen wij van het Rijk hiervoor naar verwachting 4.7 miljoen euro. Deze middelen willen wij gaan investeren in rijksmonumenten. Indien deze middelen niet (meer) beschikbaar worden gesteld dan zal dit onderdeel niet worden uitgevoerd. Rijksmonumenten die van provinciaal belang zijn, zoals kerken, forten en molens, gaan wij actief stimuleren deze middelen te benutten voor restauratie en eventueel herbesteding. (uitvoeringsprogramma [UVP](#))

Herbestemmen monumenten: kennis en platform bieden

Herbesteding van monumenten blijft de opgave van de toekomst. Wij gaan de monumenten inventariseren die leegstaan of dreigen leeg te komen staan. Wij focussen ons hierbij op het incourante erfgoed van provinciaal belang, zoals kerken, forten en watertorens. We verwachten dat de grootste herbestedingsopgave zich voor zal doen in Noord-Holland Noord, waar het vinden van potentiële investeerders een grotere opgave is dan in de regio Amsterdam. Op basis van deze inventarisatie zal het in 2011 gestarte '[Programma Herbesteding! in Noord-Holland](#)', in samenwerking met het Rijk (Visie Erfgoed en Ruimte) en het [Nationale Programma Herbesteding](#), worden voortgezet. Dit betreft een platform dat belanghebbenden bij elkaar brengt, inspireert door verspreiding van kennis en het opstarten van eigen trajecten stimuleert. Op deze manier willen wij jaarlijks drie herbestedingsprojecten faciliteren. Waar we investeringen in monumenten kunnen combineren met onze herbestedingprojecten, gaan wij dit doen. We verwachten dat de creatieve industrie een belangrijke rol kan spelen bij het bedenken van innovatieve oplossingen. ([UVP](#))

Archeologische vondsten: nieuw Archeologisch Depot

Het bewaren en beheren van archeologische collecties is een wettelijke taak van de provincie. Bij alle opgravingen in Noord-Holland buiten de steden Amsterdam, Zaanstad, Hoorn, Haarlem en Alkmaar zijn wij betrokken, omdat wij eigenaar zijn van de vondsten op het moment dat deze gevonden worden. In het nieuw te realiseren [Archeologisch Depot](#) in Castricum, welke voldoet aan alle eisen die gesteld worden aan bewaren en beheren, worden alle archeologische collecties en vondsten bewaard. Wij vinden het belangrijk dat iedereen deze collecties en vondsten kan zien en kennis kan nemen van de achtergrond ervan. Het depot zal daarom een publieksfunctie krijgen. De belangrijkste vondsten worden getoond en de verhalen achter de vondsten worden verteld. Door middel van het digitale verhalenplatform [Oneindig Noord-Holland](#) willen we deze verhalen koppelen aan andere collecties en verhalen over het verleden van Noord-Holland. Hiervoor willen wij ook activiteiten als lezingen en tentoonstellingen organiseren. De komende jaren willen wij bestaande informatie, zoals onderzoeken, uitwerken in publiek-vriendelijke versies en verhalen en deze tevens digitaal toegankelijk maken. ([UVP](#))

Werelderfgoed: Stelling van Amsterdam

In onze provincie zijn maar liefst 4 [Werelderfgoederen](#) te vinden: de Waddenzee, de Beemster, de Stelling van Amsterdam en de Amsterdamse grachtengordel. [Landgoed Zonnestraal](#), de Nieuwe [Hollandse Waterlinie](#) en het [Teylersmuseum](#) staan op de nominatie om werelderfgoed te worden. De provincie is 'site-holder' van de Stelling van Amsterdam en daarmee de eerstverantwoordelijke voor het behoud en beheer. Het huidige integrale programma voor de Stelling van Amsterdam loopt eind 2013 af. Het programma richt zich nu vooral op restauratie en behoud, vergroten van de publieke toegankelijkheid en de economische benutting van de Stelling van Amsterdam. Op basis van een uit te voeren evaluatie zal een programma voor de periode vanaf 2014 worden opgesteld. Hierin zal naar verwachting beheer een belangrijk vraagstuk worden. Wij gaan net als de afgelopen periode een verbinding leggen tussen het cultuurbeleid en het (nieuwe) [programma Stelling van Amsterdam](#). Hierbij valt te denken aan de koppeling cultuur en toerisme, herbesteding en Oneindig Noord-Holland. Tot en met 2013 zal de Cultuurcompagnie Noord-Holland uitvoering geven aan de communicatie en promotie van het programma, zoals de seizoensopening, het festival op de Bres en de Stellingmaand in september. ([UVP](#))

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie: inspireren en delen

De provincie is niet in staat alle aanwezige cultuurhistorie in stand te houden. Daar staan wij samen met (nieuwe) partners voor aan de lat. We vinden het belangrijk om de kennis over het behoud van erfgoed over te dragen. In de aan de [Structuurvisie](#) gekoppelde Leidraad Landschap en Cultuurhistorie staan de voor ons belangrijkste archeologische waarden en provinciale cultuurhistorische structuren en objecten beschreven. De Leidraad is digitaal uitgewerkt in een meer gebruiksvriendelijke [Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie](#). Hiermee willen we overheden en ontwikkelaars stimuleren cultuurhistorie een volwaardige plek te geven in ruimtelijke plannen. Het gebruik van de Leidraad en de informatiekaart gaan wij evalueren. De belangrijkste vraag is of de Leidraad voldoende basis biedt en gebruiksvriendelijk genoeg is voor gebruik door professionals. Door een onderzoek willen we inzicht krijgen in het gebruik en de waardering van de kaart. De uitkomsten gebruiken we vervolgens om tot verbeteringen te komen. ([UVP](#))

Culturele planologie: evalueren en borgen

Wij hebben meer dan tien jaar ervaring opgedaan met ons instrument culturele planologie. Wanneer Culturele Planologie wordt toegepast worden bewoners en ondernemers uit de creatieve industrie betrokken bij ruimtelijke vraagstukken. Dit stimuleert creativiteit en zorgt voor flexibiliteit. Het vergroot de waarde van het te ontwikkelen gebied doordat het bijvoorbeeld meer aansluit op de wens en de beleving van de gebruiker en zorgt door de participatie van bewoners en partijen vaak voor meer draagvlak. Verschillende projecten, zoals het [Windweekend](#) in

de Wieringermeer, hebben de meerwaarde van culturele planologie aangetoond en geleid tot meer kwaliteit van processen en ontwerpen. Het is meer een 'zacht' instrument ten opzichte van de klassieke ruimtelijke instrumenten. Het instrument sluit goed aan op de veranderingen voortkomend uit de Wet Ruimtelijke Ordening en de Omgevingswet: inspireren aan de voorkant van het proces. We willen daarom de methode een structurele plek geven in ons ruimtelijke beleid. Wij willen aan de hand van de succesfactoren het instrument sterker koppelen aan ons ruimtelijk instrumentarium. Door de werkwijze toe te passen in provinciale programma's en projecten willen wij als provincie het goede voorbeeld geven. We beginnen bij provinciale programma's als [Identiteit Kustplaatsen](#) en Noord-Holland Noord. [\(UVP\)](#)

Bewustwording cultuurhistorie creëren: publieksprojecten

De provincie richt zich op het behoud van het Noord-Hollandse waardevolle culturele erfgoed. Wij vinden het belangrijk dat door middel van kennis het draagvlak voor behoud van erfgoed wordt vergroot. We willen daarom inwoners en bezoekers bekend maken met het verhaal achter deze structuren en objecten. [Oneindig Noord-Holland](#) is voor ons een belangrijk digitaal communicatieplatform en -middel om bewoners en bezoekers van de provincie de kans te bieden kennis te nemen van het Noord-Hollandse verleden en zijn verhalen. Ook willen wij door publieksactiviteiten het verhaal bij de mensen brengen. Een voorbeeld hiervan is het theaterfestival de [Karavaan](#), dat drie opeenvolgende jaren over de [Westfriese Omringdijk](#) is getrokken. Theater op locatie brengt het verhaal van het gebied tot leven. Wij willen de komende jaren culturele publieksprojecten nadrukkelijker koppelen aan provinciale opgaven. De Karavaan zal bijvoorbeeld in de komende jaren langs de kust trekken, gekoppeld aan het regionale project Identiteit Kustplaatsen (onderdeel Strategische Agenda Kust). [\(UVP\)](#)

Hoofdstuk 2: Cultuur en Economie

Noord-Holland heeft bewoners en bezoekers veel te bieden. Eeuwenoude landschappen en monumenten, als de Westfriese Omringdijk, unieke musea, zoals het Teylersmuseum, bijzonder cultureel aanbod zoals theaterfestival de Karavaan zijn onderdelen van het [rijke toeristische aanbod](#). Dit culturele aanbod maakt Noord-Holland een aantrekkelijke provincie om in te wonen en een bijzondere bestemming om te bezoeken. Goed toeristisch ontsluiten van dit waardevolle culturele aanbod draagt bij aan de bewustwording van, en daarmee draagvlak voor het behoud van cultuur. Naast de economische waarde van cultureel en cultuurhistorisch aanbod, is ook de creatieve industrie in toenemende mate een economische factor van betekenis.

Wat is de uitdaging?

Het toerisme groeit wereldwijd, waarbij sprake is van toenemende concurrentie en een steeds kritischer wordende consument. Hierdoor worden diversiteit en beleving van het toeristische aanbod steeds belangrijker. In de nieuwe [Economische Agenda](#) van de provincie Noord-Holland is kwaliteitsverbetering en innovatie van het toeristisch product een speerpunt. Doel is om de versnippering van het toeristische aanbod tegen te gaan. Cultuur en cultuurhistorie kunnen hieraan een bijdrage leveren door bijvoorbeeld de verhalen achter monumenten te vertellen en het culturele aanbod breed toegankelijk te maken. Ook is het de uitdaging om, vanuit het economische beleid, de innovatiekracht van de regionale economie te versterken. Creativiteit kan een belangrijke bijdrage leveren aan innovatie, welke essentieel is voor de concurrentiepositie. Uit [onderzoek](#) van Paul Rutten Advies blijkt dat de creatieve industrie een drijvende kracht is achter tal van brede economische en maatschappelijke processen.

Wat willen wij?

Wij willen het culturele aanbod in Noord-Holland beter benutten en koppelen aan onze toeristische en recreatieve doelstellingen, zoals geformuleerd in de Economische Agenda en de Agenda Natuur, Recreatie en Landschap. Door gebiedsgericht samen te werken willen wij samenhang creëren. Dit doen wij door ons erfgoed en cultureel aanbod toeristisch goed te benutten om hiermee de kwaliteit en innovatie van het toeristisch-recreatief product te versterken. Hierbij nemen wij onder meer onze [leefstijlatlas Dagrecreatie](#) als een belangrijk uitgangspunt. Hierin worden de wensen en motieven van inwoners met betrekking tot hun vrijetijdsgedrag beschreven. Verder willen wij in aansluiting op het provinciale economische beleid een impuls geven aan de innovatiekracht van de economie in Noord-Holland Noord. Dit willen wij doen door de sectoren waarin creativiteit centraal staat zoals kunst, entertainment, vormgeving, computergames en reclame (creatieve industrie) verbinden aan de economische clusters in Noord-Holland Noord. Het onderzoek *Pril, maar Kansrijk* van BMC heeft aangetoond dat dit niet vanzelf gebeurt. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat de creatieve sector, veelal gesitueerd in de regio Amsterdam, en de economische sectoren in Noord-Holland Noord elkaar weinig tot niet weten te vinden. We zien voor ons een taak om kennis te delen en partijen bij elkaar te brengen. Om de samenwerking te versterken willen we een provinciaal Programma Cultuur en Economie ontwikkelen met als doel de economische waarde van cultuur te vergroten. [\(UVP\)](#)

Wat gaan we doen?

Regionale beeldverhalen: gebiedsgerichte samenwerking

Gebieden worden gekenmerkt door bijzondere landschappen en kenmerkend erfgoed. Door deze landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten als uitgangspunt te nemen voor je toeristisch product, wordt meer samenhang in het toeristisch aanbod aangebracht. Het concept van [regionale beeldverhalen](#) is hiervoor zeer geschikt. In deze gebiedsgerichte aanpak brengen ondernemers, instellingen en overheden de identiteit van een gebied in kaart. Die identiteit bestaat uit een verzameling van bijvoorbeeld tradities, landschappelijke elementen en geschiedenis die een bepaalde regio uniek maakt. Alle betrokken partijen investeren vervolgens vanuit hun eigen rol in projecten binnen een gezamenlijk opgesteld programma: van investeringen in het landschap tot het maken van aantrekkelijke toeristische arrangementen. Dit draagt bij aan de versterking van de identiteit van een gebied en zorgt ervoor dat het toeristische aanbod, maar ook de voorzieningen beter op elkaar worden afgestemd. Een mooi voorbeeld van een Noord-Hollands Beeldverhaal is de [Westfriese Omringdijk](#), waar de identiteit van het gebied gekoppeld is aan de beleving, evenementen en nieuwe media om het gebied te ontwikkelen. Op basis van al verricht onderzoek door Grontmij zal gekozen worden voor gebieden met de meeste potentie en mogelijkheden. [\(UVP\)](#)

Cultuurtoeristisch aanbod

Om de groei van het toerisme in Noord-Holland te stimuleren is het belangrijk dat inwoners en bezoekers weten wat er te doen is. We willen bezoekers actuele informatie bieden over welke culturele activiteiten plaatsvinden. Sinds 2007 ontwikkelt de Cultuurcompagnie Noord-Holland de digitale [uitagenda](#) Uit-in-Noord-Holland en de krantenbijlage de Uitwaaier. Dit gebeurt in samenwerking met vele partijen, waaronder drie regionale [Uitpunten](#) in de bibliotheken, stadspromotieorganisaties en de VVV's. Ook de komende jaren willen wij hierin investeren. In het kader van het sponsorbeleid van de provincie sponsoren wij de Uitmarkt. Wij laten op de [Uitmarkt](#) het publiek kennis maken met onze programma's en projecten.

Ook willen we de toeristische aantrekkelijkheid van erfgoed vergroten. Hierbij leggen wij de nadruk op onze eigen provinciale projecten als [Oneindig Noord-Holland](#), de Westfriese Omringdijk en de [Stelling van Amsterdam](#). Voor de Stelling van Amsterdam zien wij kansen in relatie tot overige werelderfgoederen. Het theaterfestival de Karavaan zien wij ook als een belangrijk cultureel aanbod. Om dit te bereiken willen wij de afstemming en samenwerking met toeristische partners, zoals de VVV's, versterken. [\(UVP\)](#)

Creatieve industrie: platform en kenniswerkplaats

In aansluiting op het economische beleid van de provincie willen wij de innovatiekracht van de vijf economische clusters Medisch, Duurzame Energie, Agribusiness, Offshore/Maritiem en Vrijetijdseconomie in Noord-Holland Noord versterken door deze ondernemers uit deze clusters te koppelen aan de creatieve industrie. De inzet van een kunstenaar, vormgever of ontwerper kan zorgen voor een creatieve en innoverende invalshoek. Door de creatieve sector goed te benutten kan de innovatiekracht van de verschillende sectoren worden versterkt. Deze verbinding is in de regio Amsterdam al grotendeels vanzelfsprekend, mede doordat veel 'creatieven' gevestigd zijn in de regio Amsterdam. Hiervoor willen wij een platform Creatieve Industrie oprichten. In het door de BMC Groep gevoerde onderzoek bleek dat de sectoren Agribusiness en Vrijetijdseconomie (toerisme en recreatie) de meeste potentie hebben. Daarom richten wij ons eerst op deze clusters. Bij de opzet van het platform maken wij zo veel mogelijk gebruik van bestaande netwerken en partijen, zoals [Creative Cities Amsterdam Area](#), Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en Amsterdam Economic Board. Onze rol is die van verbinder, uiteindelijk is het aan de markt om mogelijke vervolgstappen op te pakken.

Naast het platform zien wij ook kansen binnen de [Kenniswerkplaats Noord-Holland Noord](#). In de kenniswerkplaats worden overheden en ondernemers verbonden aan onderwijs- en onderzoeksinstituten met als doel samen te werken aan regionale opgaven. Deze verbinding komt niet vanzelf tot stand, doordat deze instellingen zich niet in het gebied bevinden. Hierbij willen wij creatieve opleidingen inzetten voor vraagstukken in Noord-Holland Noord. Ook gaan wij de creatieve industrie en de kenniswerkplaats inzetten bij onze herbestemmingvraagstukken, de krimppogave en andere gebiedsgerichte vraagstukken. [\(UVP\)](#)

Hoofdstuk 3: Culturele Infrastructuur

In de [Cultuurkaart van Nederland](#) van de Atlas van Gemeenten wordt de waarde van de aanwezigheid van cultuur beschreven. De maatschappelijke waarde van cultuur is het effect van cultuur op bijvoorbeeld leefbaarheid, onderwijsprestaties en gezondheid. De aanwezigheid van culturele voorzieningen, zoals theaters, festivals en musea dragen hieraan bij. Daarnaast draagt de aanwezigheid van cultuur bij aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van een regio om in te wonen of te werken. In de regio Amsterdam is het zelfs een randvoorwaarde voor de internationale concurrentiepositie en de economische groei van de regio.

Wat is de uitdaging?

Als gevolg van de financiële crisis en bijbehorende bezuinigingen staan veel culturele voorzieningen onder druk. Op dit moment is er geen beeld van wat deze ontwikkelingen precies voor een invloed zullen hebben. Ook de veranderende bevolkingsopbouw; zoals vergrijzing, en de veranderende behoefte van gebruik; zoals digitalisering, zorgen voor verschuivingen. Uit de gesprekken met gemeenten bleek dat deze kennis ook bij hen ontbreekt en dat het bij uitstek een bovenlokaal vraagstuk is. Samenhang in het aanbod is noodzakelijk, zodat er gericht geïnvesteerd kan worden.

Wat willen wij?

Door middel van regionale samenwerking willen wij deze uitdaging gebiedsgericht oppakken. Wij willen samen met de Noord-Hollandse gemeenten op bovenlokaal niveau de afweging maken welk voorzieningenniveau noodzakelijk is. Niet iedere gemeente hoeft hetzelfde voorzieningenniveau te hebben, zo lang voorzieningen maar goed bereikbaar zijn. In de afgelopen periode hebben wij al succesvolle samenwerkingstrajecten doorlopen, onder andere in Amstelland op het gebied van cultuureducatie. Bibliotheken en aanbieders van cultuureducatie willen wij in samenwerking met het Rijk ondersteunen met als doel de kwaliteit van het betreffende aanbod te versterken. [\(UVP\)](#)

Wat gaan we doen?

Culturele infrastructuur: gedifferentieerde analyse

Rijk en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instandhouding en financiering van voorzieningen en het culturele aanbod. Vanuit een kennisrol willen wij het huidige culturele voorzieningenniveau in kaart brengen. Onder het culturele voorzieningen verstaan wij podiumkunsten, archieven, musea, regionale festivals, bibliotheken, bioscopen en filmhuizen. Hierbij richten wij ons op de bereikbaarheid en de spreiding en niet op de kwaliteit van het aanbod. Het signaleren van problemen betekent niet dat wij ook probleem eigenaar zijn. De eventuele knelpunten willen wij regionaal agenderen. Hierbij zoeken wij de aansluiting bij bestaande regionale samenwerkingsvormen op het gebied van leefbaarheid, zoals de [Sociale Agenda](#) en [Regionale Actieplannen Wonen](#). De analyse richt zich vooral op fysieke voorzieningen. Eén categorie heeft onze speciale aandacht: regionale culturele festivals. Wij willen de uitkomsten van de analyse afwachten voordat wij mogelijk nieuw beleid zullen opstellen voor deze categorie. [\(UVP\)](#)

Bibliotheken: ondersteuning netwerk

In het kader van de Wet specifiek cultuurbeleid draagt de provincie zorg voor de ondersteuning van het provinciaal netwerk van (basis)bibliotheken. Onder ondersteuning van het netwerk wordt verstaan netwerkvorming, collectiebeleid, kwaliteitszorg, marketing, logistiek en digitalisering. Met de komst van de [nieuwe Bibliotheekwet](#), naar verwachting op 1 januari 2014, zal onze verantwoordelijkheid mogelijk veranderen. Wij wachten de uitkomsten van deze wet af. Wij gaan, binnen de wettelijke kaders, sterker sturen op onderdelen die bijdragen aan bredere culturele doelstellingen, zoals de samenwerking met (erfgoed)instellingen. [\(UVP\)](#)

Cultuureducatie: ondersteuning netwerk en jeugdtheater

Cultuureducatie is een belangrijk onderdeel van het onderwijs op scholen in Noord-Holland. Onder cultuureducatie verstaan wij erfgoededucatie, kunsteducatie en media-educatie. De afgelopen jaren hebben wij vooral ingezet op het versterken van de kennis en kunde van scholen op het gebied van cultuureducatie om ervoor te zorgen dat zij duurzame samenwerkingsrelaties kunnen aangaan met hun culturele omgeving. Inmiddels hebben de meeste scholen voor primair onderwijs een beleid voor cultuureducatie. In de afgelopen jaren hebben wij daarom de verantwoordelijkheid voor de organisatie van culturele activiteiten op school overgedragen naar lokaal en regionaal niveau. Scholen en cultuuraanbieders zijn verantwoordelijk voor de organisatie van culturele activiteiten op school, waar nodig met ondersteuning van gemeenten. Scholen ontvangen hiervoor structureel € 10,90 per leerling van het Rijk. Op een aantal plekken, zoals in Amstelland, werken gemeenten nu regionaal samen om het aanbod voor scholen in de regio te bundelen. Wij richten ons vanaf 2013 op het ondersteunen van scholen, cultuuraanbieders en gemeenten met kennis en expertise om ervoor te zorgen dat zij hun toegenomen verantwoordelijkheid op een goede manier kunnen vervullen, duurzame samenwerkingsrelaties aangaan, bij voorkeur in regionaal verband en om de kwaliteit van cultuureducatie te kunnen borgen. Onze uitvoeringsorganisatie Cultuurcompagnie [\(Plein C\)](#) vervult hierbij een belangrijke rol. Het Rijk investeert in de periode 2013-2016 per jaar 10 miljoen extra (landelijk) in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en heeft grote gemeenten en provincies gevraagd dit te matchen. Onze inzet is om samen met gemeenten en regio's en de belangrijkste culturele instellingen te komen tot een

samenhangend programma voor Noord-Holland dat voor cofinanciering in aanmerking komt. Voor Noord-Holland staan hierbij 4 hoofdlijnen centraal: de culturele ontwikkeling van de basisschoolleerling, de behoefte van het onderwijs als vertrekpunt nemen, leeropbrengsten van cultuureducatie beter zichtbaar maken en het bestendigen van de cultuureducatieve infrastructuur. De ontwikkeling van doorgaande leerlijnen cultuureducatie vormt hierbij een rode draad. Ook jeugdtheater zien wij als cultuureducatief aanbod. Wij subsidiëren de drie jeugdtheatergezelschappen Aya, Speeltheater Holland en De Toneelmakerij. Voorwaarde is wel dat de gezelschappen ook rijks subsidie ontvangen. Dit doen wij op basis van een motie van Provinciale Staten. [\(UVP\)](#)

Oneindig Noord-Holland

Oneindig Noord-Holland is het groeiende platform van verhalen over het rijke verleden van Noord-Holland. Doel van het platform is erfgoed toegankelijk maken voor een breed publiek en zo ook nieuwe doelgroepen te interesseren voor het bijzondere verleden van Noord-Holland. Oneindig Noord-Holland verbindt verhalen met collecties van vele musea, archieven en culturele instellingen en daarnaast werkt zij ook steeds meer samen met gemeenten en toeristische organisaties. Hiermee zetten wij in op versterking en verbinding van deze instellingen. Oneindig Noord-Holland kent verschillende verschijningsvormen: een website, communicatie en marketing activiteiten, publieksprojecten en routes in de vorm van mobiele applicaties. Wij zien [Oneindig Noord-Holland](#) ook als communicatiemiddel ter verrijking van provinciale culturele, ruimtelijke en economische projecten. In de afgelopen jaren hebben wij hiermee onder meer ervaring opgedaan bij projecten als Identiteit Kustplaatsen, De Karavaan en de Agenda Landbouw. Het platform heeft een goede start gekend: de infrastructuur staat en er wordt met zo'n 60 zowel nationale als lokale instellingen samengewerkt. Wij onderzoeken de mogelijkheden om Oneindig Noord-Holland onder te brengen in een zelfstandige organisatie. Hoe de relatie tussen deze organisatie en ons eruit ziet zal nader worden uitgewerkt. [\(UVP\)](#)

Provinciale Atlas

De collectie [Provinciale Atlas Noord-Holland](#) bestaat sinds eind 19^e eeuw. De collectie bestaat uit topografisch-historisch materiaal die de geschiedenis en de ontwikkeling van onze provincie weergeeft. Sinds 1923 beheert het Noord-Hollandse Archief deze collectie. In 1993 is door ons de stichting Provinciale Atlas opgericht. Doel van de stichting is om bekendheid van de collectie te bevorderen en de collectie te uit te breiden. Wij zijn de enige provincie in Nederland die nog een dergelijke collectie heeft. De afgelopen jaren hebben wij vanuit het cultuurbeleid de stichting gesubsidieerd om een coördinator aan te stellen, het maken van een tentoonstelling en een foto-opdracht. Wij hebben hierbij de relatie gelegd met provinciale projecten, zoals de kust en dijken. De doelstellingen van de atlas zijn waardevol, maar dragen niet direct bij aan het cultuurbeleid. Daarom gaan wij onderzoeken of we de collectie en bijbehorende activiteiten kunnen samenbrengen met die van de provinciale kunstcollectie. [\(UVP\)](#)

Archieven: inspectie

In de huidige Archiefwet hebben wij de verantwoordelijkheid van archieftoezicht op de archieven van medeoverheden als gemeenten en waterschappen. Hiervoor kennen wij een onafhankelijk archiefinspectie. Door de inwerkingtreding van de Wet Generiek Toezicht en als gevolg van de beoogde decentralisatie en bijbehorende bezuinigingen zal het archiefbeleid veranderen. Zo worden provincies verantwoordelijk voor hun eigen archief en zal de wettelijke functie van provinciaal archiefinspecteur (mogelijk) verdwijnen en verschijnt de nieuwe functie van provinciearchivaris. Wij willen de komende jaren, net als de afgelopen periode, de koppeling leggen tussen historische archieven, waaronder de gerealiseerde [Regionale Historische Centra](#) en het cultuurbeleid. Ook in de komende periode willen wij deze koppeling blijven maken door bijvoorbeeld waardevolle cultuurhistorische informatie te ontsluiten via Oneindig Noord-Holland en ook de archieven mee te nemen in de analyse van de culturele infrastructuur.

Regionale Omroep

Op grond van de Mediawet financieren wij de regionale omroep [RTV Noord-Holland](#). De provincie financiert de regionale omroep vanuit middelen uit het Provinciefonds, maar heeft geen zeggenschap over de exploitatie en de programmering. Hoewel de omroep belangrijk is als medium voor Noord-Hollandse culturele instellingen, is het voor ons niet mogelijk om inhoudelijk te sturen. De financiering draagt daarom niet bij aan het realiseren van onze doelen. Om deze reden is de omroep apart in de begroting opgenomen. In 2013 loopt de huidige concessie af en zal het Commissariaat voor de media op basis van advies van de provincie opnieuw een concessie verlenen. [\(UVP\)](#)

Hoofdstuk 4: Van beleid naar uitvoering

Ondermeer door de economische crisis, de daarbij komende bezuinigingen en de discussie over de taken die de provincie uitvoert, is het cultuurbeleid veranderd. Dit veranderende beleid, met minder beschikbare middelen, leidt ook tot een veranderende uitvoering. Deze veranderingen hebben gevolgen voor ons en voor onze uitvoeringsorganisaties.

Wat is de uitdaging?

Waar in vorige cultuurnotaperiodes sterk de nadruk lag op subsidie als de manier om onze doelen te bereiken, dienen wij nu zelf gericht te investeren. Daarnaast zullen wij meer een brugfunctie tussen beleidsvelden en tussen partners gaan vervullen en door middel van kennisdeling en netwerkvorming gezamenlijke doelen realiseren. Dit willen wij in samenwerking met onze partners meer gebiedsgericht en integraal gaan doen. Dit vraagt om een andere rol voor zowel ons als onze culturele uitvoeringsorganisaties. Goede afspraken zijn hiervoor noodzakelijk. Ook het in maart 2012 gepresenteerde [onderzoek](#) van de Randstedelijke Rekenkamer wijst op de noodzaak hiervan. Daaruit blijkt dat de provincie beperkt inzicht heeft in de doeltreffendheid van de provinciale subsidies omdat veel activiteiten niet kwantificeerbaar zijn. In evaluaties wordt wel gerapporteerd over behaalde prestaties, maar er wordt bijna niet aangegeven hoe deze prestaties bijdragen aan de realisatie van de gestelde doelen. In haar rapport adviseert de Rekenkamer ons in ons beleid aan te geven welke activiteiten bijdragen aan welke doelen en waarom wij denken dat dit gaat werken. Op deze manier kunnen niet kwantificeerbare activiteiten toch geëvalueerd worden. Het is de uitdaging hier invulling aan te geven in de afspraken met onze uitvoeringsorganisaties en overige subsidierelaties.

Wat willen wij?

Inmiddels zijn wij van tien naar drie uitvoeringsorganisaties teruggedaan. Deze drie uitvoeringsorganisaties, [Cultuurcompagnie Noord-Holland](#), [ProBiblio](#) en de [Monumentenwacht](#), blijven voor ons belangrijke partners in de uitvoering van onze cultuurbeleid. Monumentenwacht financieren wij de binnen Cultuur en Ruimte om inspecties van monumenten in Noord-Holland uit te voeren. [ProBiblio](#) ondersteunt het bibliotheeknetwerk in Noord-Holland en [Cultuurcompagnie Noord-Holland](#) voert verschillende taken uit binnen de drie thema's uit dit cultuurbeleid. Naast uitvoeringsorganisaties kennen wij meer instrumenten om onze doelen te realiseren. Zo blijven wij, weliswaar met minder middelen dan in vorige cultuurnotaperiodes, programma's en projecten initiëren. Deze programma's worden door onszelf, of in opdracht door anderen uitgevoerd. Voorbeelden zijn Oneindig Noord-Holland, de Karavaan en de Stelling van Amsterdam. Wij zullen deze projectgelden ook inzetten om onze kennis en netwerkrol te versterken. De doelstelling op het gebied van monumenten willen we realiseren door middel van uitvoeringsregelingen en door revolving fund constructies. Deze instrumenten willen wij gebiedsgericht inzetten en koppelen aan regionale opgaven. Ook willen wij met ons cultuurbeleid 2013-2016 aan de aanbevelingen van de Rekenkamer voldoen. Bij onze beleidsdoelen hebben wij vermeld wat wij gaan doen en hebben wij door te verwijzen naar onderzoeken en eerdere ervaringen aangegeven, waarom wij denken dat het gekozen beleid gaat werken. Ook met onze uitvoeringsorganisaties gaan wij scherpere prestatieafspraken maken. Daarnaast hebben we taken die niet bijdragen aan onze doelen (zoals de regionale Omroep) nadrukkelijk benoemd. De hieraan gekoppelde activiteiten zullen wij ook niet meenemen in onze monitor en evaluatie. In het uitvoeringsprogramma willen wij concreet maken tot welke resultaten dit cultuurbeleid zal leiden. In de bijlage is ter informatie het concept-uitvoeringsprogramma 2013-2014 opgenomen.

Wat gaan we doen?

Uitvoeringsorganisaties: onderzoek en goede afspraken

Het provinciale cultuurbeleid is de afgelopen jaren fundamenteel veranderd. Nieuwe inhoudelijke kaders en rollen hebben geleid tot een koerswijziging met een beperkter financieel kader. Wij willen, mede ingegeven door de onderzoeksresultaten van het onderzoek van de Rekenkamer, onderzoeken in hoeverre subsidie en daarmee de uitvoeringsorganisaties nog steeds passen bij onze veranderende taken, rollen en activiteiten. Op basis van deze uitkomsten willen wij onze afspraken herzien en betere afspraken maken met onze uitvoeringsorganisaties over de prestaties. Daarnaast letten wij bij moeilijk kwantificeerbare activiteiten meer op hoe deze activiteiten bijdragen aan de doelen van ons cultuurbeleid.

Monitoring en evaluatie

Na twee jaar gaan wij een tussenevaluatie uitvoeren van het cultuurbeleid. Kwalitatief doen wij dit door ons aannemelijk geformuleerde beleid te evalueren. Zijn de onderzoeken waar naar verwezen wordt nog up to date? Daarnaast zal ook een kwantitatief onderzoek worden gedaan op activiteitsniveau. De meetindicatoren hiervoor worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Na vier jaar zal een soortgelijke eidevaluatie plaatsvinden.

Hoofdstuk 5: Financiën

Wat	2013	2014	2015	2016
Cultuur en Ruimte	7.790.858	7.767.358	7.766.458	7.766.458
Cultuur en Economie	1.500.744	1.500.744	1.500.744	1.500.744
Culturele Infrastructuur	4.491.840	3.895.792	3.895.792	3.473.292
Regionale Omroep	13.814.000	13.814.000	13.814.000	13.814.000
Totaal	27.597.442	26.977.894	26.976.994	26.554.494

Toelichting:

Bovenstaand financieel kader betreft het beschikbare budget (euro) op basis van de meerjarenraming. Het budget dat daadwerkelijk beschikbaar gesteld zal worden is onder voorbehoud van de vaststelling van de begrotingen 2013 - 2016 door Provinciale Staten. Het verschil tussen het financiële kader vastgesteld in de Kadernota (ruim 23 miljoen euro) en bovenstaande kader wordt verklaard door de extra Rijksmiddelen voor monumenten. In dit overzicht zijn deze middelen (4.7 miljoen euro) onder voorbehoud opgenomen in het thema Cultuur en Ruimte. Deze worden naar verwachting in de Zomernota 2012 opgenomen op de provinciale begroting (zie tekst pagina 5). Voor onze uitvoeringsorganisaties reserveren wij jaarlijks € 335.623 (Monumentenwacht), € 2.668.539 (Cultuurcompagnie Noord-Holland) en in 2013 € 2.980.240 en vanaf 2014 € 2.384.192 (ProBiblio). Deze bedragen zijn verwerkt in bovenstaande budgetten. De motie Jeugdtheatergezelschappen (€ 422.500 op voorwaarde van Rijkssubsidie) is tot en met 2015 verwerkt in het thema Culturele Infrastructuur (zie tekst pagina 10).

Ter informatie: Concept-Uitvoeringsprogramma 2013-2014

Programma Cultuur en Ruimte				
Beleidsdoel: Behoud en exploitatie van waardevol Noord-Hollands (gebouwd) erfgoed				
Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2014	rol
Investeren in behoud en exploitatie van waardevol Noord-Hollands erfgoed	Financieren van restauratie, onderhoud en herbestemming van rijksmonumenten	Door bij te dragen aan restauratie en herbestemming van rijksmonumenten willen wij investeren in het duurzaam behoud en de publiekstoegankelijkheid van rijksmonumenten. Alle projecten/monumenten zijn (na restauratie en/of herbestemming) exploitabel en publiekstoegankelijk. Dit doen wij door middel van een uitvoeringsregeling. Daarnaast willen wij als structuurdragers van provinciaal belang voor de molens, die rijksmonument zijn, ook het onderhoud stimuleren.	1) minimaal 20 restauratieprojecten van start gegaan en ten dele ook afgerond 2) Minstens 120 molens hebben subsidie ontvangen obv een onderhoudsplan	Aanjager
	Financieren van restauratie en onderhoud van (monumentale) objecten van provinciaal belang	Objecten van provinciaal belang, zoals genoemd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, willen we behouden door: a) laagrentende leningen beschikbaar te stellen voor restauratie van provinciale monumenten met een woonfunctie en voor stolpboerderijen zonder monumentenstatus; b) voor provinciale monumenten zonder woonfunctie subsidie beschikbaar te stellen voor restauratie; c) voor alle provinciale monumenten (met of zonder woonfunctie) subsidiemogelijkheden voor onderhoud te bieden.	1) Aan minimaal 10 eigenaren van provinciale monumenten met een woonfunctie en/of stolpboerderijen is een lening verstrekt 2) Aan minimaal 4 eigenaren van provinciale monumenten zonder woonfunctie is een restauratiesubsidie verstrekt 3) Aan minimaal 10 eigenaren van provinciale monumenten is een onderhoudssubsidie verstrekt	Aanjager, deels uitgevoerd door het Nationaal Restauratiefonds
	Realiseren van een Archeologisch Informatiecentrum met een publieksfunctie	Archeologische vondsten willen we vanuit onze wettelijke taak goed bewaren en beheren. Daarbij vinden wij het belangrijk dat bezoekers en bewoners van Noord-Holland kennis kunnen nemen van archeologische collecties en onderzoeken. In het nieuw te realiseren Archeologisch Informatiecentrum in Castricum komen deze onderdelen samen. Naast de permanente tentoonstelling zullen ook tijdelijke tentoonstellingen te bezoeken zijn. Ook komt er een horecavoorziening en een museumwinkel. Digitale ontsluiting van relevante archeologische informatie willen wij via Oneindig Noord-Holland laten lopen.	1) Het Archeologisch Informatiecentrum zal medio 2014 worden geopend 2) Minimaal 2 tijdelijke exposities 3) Minimaal 10 archeologische onderzoeken zijn publieksvriendelijk gemaakt	Wettelijke taak en aanjager
	Afronden uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2009-2013 en opstellen nieuw programma	In het uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2009-2013 investeert de provincie in restauratie en herbestemming van onderdelen van de Werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Met name in het ruimtelijk beleid en voor restauratie en behoud van de Stelling hebben wij een sterke regierol. Ten behoeve van draagvlak voor behoud zetten we in op toeristische promotie van de Stelling van Amsterdam. Naar verwachting ligt de focus van het nieuwe programma op restauratie, behoud, ontwikkeling en beheer van Werelderfgoed. Vanaf 2014 zal uitvoering worden gegeven aan een nog op te stellen nieuw uitvoeringsprogramma.	1) Restauratie en/of herbestemming en inrichting van in ieder geval 1 object van de Stelling van Amsterdam 2) Nieuw uitvoeringsprogramma gereed	Aanjager (tot 2014)

Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2014	rol
Het draagvlak voor behoud van erfgoed versterken	Versterken en ontsluiten kennis Leidraad Landschap en Cultuurhistorie en bijbehorende digitale informatiekaart	Naast plantoetsing op basis van de ruimtelijke verordeningen willen wij onze partners inspireren duurzaam om te gaan met de cultuurhistorische structuurdragers en -objecten van provinciaal belang. Dit willen wij doen door hen bekend te maken met de cultuurhistorische waarden en te stimuleren deze zelf ook te waarderen in ruimtelijke ontwikkelingen. Hierdoor is de kans op behoud groter. Wij nemen de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie hierbij als uitgangspunt.	1) Alle Noord-Hollandse gemeenten en de belangrijkste ruimtelijke partners worden geïnformeerd over de werking van de Leidraad 2) Minimaal twee onderdelen van de Leidraad worden uitgewerkt in praktijkgerichte handleidingen	Aanjagen, deels uitgevoerd door Cultuur Compagnie
	Overdragen van uit te schrijven provinciale monumenten aan gemeenten	De in de periode van de cultuurnota 2009-2012 ingezette herijking van de provinciale monumentenlijst zal worden afgerond. Provinciale monumenten die niet tot de provinciale structuurdragers behoren worden uitgeschreven en voorgedragen voor gemeentelijke bescherming. Wij willen gemeenten stimuleren deze bescherming over te nemen om hiermee de beschermde status te behouden.	1) 90 van de huidige 620 provinciale monumenten zijn uitgeschreven en voorgedragen voor gemeentelijke bescherming	Aanjager
	Ondersteunen van eigenaren bij restauratie en onderhoud van monumenten	Ter bevordering van doelgericht advies over onderhoud van monumenten subsidiëren we inspecties van de Monumentenwacht. Met het advies dat de Monumentenwacht geeft aan eigenaren, kan doelgericht gerestaureerd en onderhouden worden.	1) Ten minste 1400 inspecties uitgevoerd	Expertrol, uitgevoerd door Monumentenwacht
	Ondersteunen van gemeenten bij monumentenzorg en archeologie in relatie tot het ruimtelijke ordeningsbeleid	Gemeenten ondersteunen wij door middel van het Steunpunt Monumentenzorg en archeologie. Mogelijkerwijs verandert deze rol naar aanleiding van de uitkomsten van een onderzoek van het IPO naar alle provinciale steunpunten.	1) Minimaal 5 gebiedsgerichte netwerkbijeenkomsten voor gemeenten	Expertrol, uitgevoerd door CCNH
	Stimuleren van herbestemming van beeldbepalende monumenten	We willen leegstand en verval van specifiek erfgoed van provinciaal belang (gelegen of gekoppeld aan provinciale structuurdragers, zoals kerken en industrieel erfgoed) tegengaan. Wij willen in kaart brengen om hoeveel en welke monumenten het gaat. Via bestaande platformen willen we eigenaren en mogelijke investeerders verbinden. Jaarlijks willen wij een aantal voorbeeldstellende processen begeleiden. Hierbij denken wij ook aan de inzet van bewoners en creatieve industrie.	1) Minimaal 6 herbestemmingstrajecten gestart en begin van proces begeleid 2) Inventarisatie van meest beeldbepalende monumenten met herbestemmingsopgave gereed	Verbinder, uitgevoerd door Cultuur Compagnie NH
	Stimuleren van participatie culturele actoren en bewoners in provinciale ruimtelijke projecten om betrokkenheid en kwaliteit te vergroten	Deelname van culturele actoren als (creatieve) vormgevers en cultuur(historische) experts, zoals historische verenigingen, en ook bewoners kunnen bijdragen aan de betrokkenheid en de kwaliteit van ruimtelijke plannen. Hiervoor kennen wij al enkele jaren het instrument culturele planologie. Aan de hand van voorbeeldprojecten willen wij het belang en de meerwaarde van deze aanpak tonen. Wij streven naar een volwaardige plek van culturele planologie binnen het ruimtelijk instrumentarium.	1) Ten minste 6 projecten culturele planologie uitgevoerd	Aanjager
	Toegankelijk maken van het rijke verleden van Noord-Holland door publieksactiviteiten	Participatie draagt bij aan bewustwording. Wij vinden het belangrijk dat bewoners en bezoekers op een toegankelijke manier kennis kunnen nemen van dit verleden. We maken hierbij een koppeling met de provinciale belangen en provinciale opgaven. Dit willen wij doen door middel van publieksactiviteiten.	1) Minimaal 4 publieksprojecten uitgevoerd	Aanjager

**Programma Cultuur en
Economie**

Beleidsdoel:
Behoud en ontwikkelen van cultuur
door economisch benutting

Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	Resultaat 2014	rol
Beter toeristische en recreatieve benutting van erfgoed en cultureel aanbod door meer gebiedsgerichte samenwerking	Aanjagen van regionale beeldverhalen	Wij willen meer samenhang creëren tussen cultuur, toerisme en recreatie door het instrument regionale beeldverhalen in te zetten. Regionale en lokale partijen stellen gezamenlijk, gefaciliteerd door de provincie, een beeldverhaal op dat leidend is voor toekomstige gebiedsgerichte ontwikkelingen. Daarnaast willen wij ook bijdragen aan het ontwikkelen van cultuur-toeristische producten en projecten om de toeristische aantrekkingskracht van erfgoed te vergroten. Hierbij zoeken we aansluiting bij de beeldverhalen en andere provinciale projecten als Oneindig Noord-Holland en Stelling van Amsterdam.	1) 2 regionale beeldverhalen in uitvoering 2) minimaal twee cultuur-toeristische producten ontwikkeld	Aanjager
	Beter toeristisch benutten van Uitwaai en Uit in Noord-Holland	Wij willen culturele uit-informatie beter koppelen aan toeristische partners, als ATCB en VVV's, om meer inwoners en bezoekers te bereiken. Door bundeling van toeristisch en cultureel aanbod kan een grotere doelgroep worden bereikt en een volledig aanbod worden aangeboden. Ook zetten wij in op het meer gebiedsgericht ontsluiten van deze informatie.	1) De uitinformatie op Uit-in-Noord-Holland biedt door samenwerking met ATCB een provincie breed toeristisch aanbod 2) Tenminste twee nieuwe uitpunten dragen bij aan gebiedsgerichte ontsluiting van de uitinformatie	Aanjager (uitgevoerd door Cultuur Compagnie NH)
	Financieren regionaal theaterfestival Karavaan	Wij zien festival Karavaan als een belangrijk regionaal cultuur-toeristisch aanbod. Binnen Karavaan leggen wij gebiedsgericht de relatie met provinciale ruimtelijke opgaven. In 2013 en 2014 staan de kusten centraal en leggen wij de verbinding met het Deltaprogramma IJsselmeer en het Deltaprogramma Noordzeekust.	1) Jaarlijks festival Karavaan met als thema de kusten	Aanjager (uitgevoerd door Cultuur Compagnie NH)
Operationeel doel	Activiteit	Ambitie	resultaat	rol
Nauwere samenwerking tussen de creatieve industrie en andere economische partijen	Stimuleren samenwerking creatieve industrie en economische clusters Noord-Holland Noord	Om de innovatiekracht van de economische sectoren in Noord-Holland Noord te versterken willen wij deze ondernemers koppelen aan de creatieve industrie, veelal afkomstig uit de Metropool regio Amsterdam (MRA). Start in 2013 met de clusters: Agribusiness en Vrijtijdseconomie. Verder willen wij creatieve onderwijsinstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van ontwerp/design, stimuleren binnen de Kennis Werkplaats Noord-Holland Noord bij te laten dragen aan creatieve oplossingen voor regionale opgaven.	1) Binnen platform minimaal 5 netwerkbijeenkomsten georganiseerd 2) Minimaal één onderwijsinstelling die zich heeft verbonden aan de Kennis Werkplaats NHN	Verbinder (deels uitgevoerd door Cultuurcompagnie NH)

Programma Culturele Infrastructuur

Beleidsdoel:
Culturele infrastructuur
toegankelijk en bereikbaar houden

Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	resultaat 2014	Rol PNH
Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking	Regionaal agenderen van (mogelijke) problemen culturele infrastructuur	Door het fysieke culturele voorzieningenniveau van Noord-Holland in kaart te brengen willen wij problemen ten aanzien van toegankelijkheid en bereikbaarheid signaleren. De provincie zal de mogelijke problemen agenderen en waar wenselijk nieuw beleid opstellen. (Bv. festivals en evenementen)	1) 2013: analyse / 0-meting uitgevoerd 2) 2014: Regionale bijeenkomsten om mogelijke problemen te agenderen georganiseerd	Fase 1: Expert Fase 2: Verbinder
	Ondersteunen provinciaal netwerk van (basis) bibliotheken	Wij willen een kwalitatief openbaar bibliothekennetwerk binnen het sociaal-culturele voorzieningennetwerk stimuleren. De basistaken van Provinciale Service Organisaties worden in 2012 door de provincies en het IPO herzien. Naast de basistaken zal de provincie sterker sturen op onderdelen die bijdragen aan bredere provinciale culturele doelstellingen, zoals de samenwerking met (erfgoed)instellingen.	1) 2013: uitvoering van basistaken voor bibliotheken en afgesproken aanvullende taken anticiperend op de mogelijk nieuwe bibliotheekwet per 1 januari 2014	Verbinder (uitgevoerd door ProBiblio)
	Coördineren en mede uitvoeren van Programma Cultuureducatie Noord-Holland	Wij willen een kwalitatief cultuureducatiebeleid op scholen in Noord-Holland stimuleren. Hiervoor wordt, in de lijn met het rijksbeleid <i>Cultuureducatie met kwaliteit</i> , samen met gemeenten een programma Cultuureducatie voor Noord-Holland opgesteld. Dit programma dient als basis voor de co-financieringsafspraken met het Rijk (Fonds Cultuurparticipatie)	1) Programma Cultuureducatie opgesteld	Verbinder (deels uitgevoerd door CCNH/ Plein C)
	Ondersteunen van het provinciale netwerk cultuureducatie	Door middel van Plein C willen wij het netwerk cultuureducatie (aanbieders cultuureducatie, scholen, gemeenten) ondersteunen. Hierin staan informatie, netwerk en innovatie centraal.	1) Afspraken met Plein C in verband met de korting vanaf 2013 aangescherpt	Verbinder (uitgevoerd door CCNH / Plein C)
	Financieren van maximaal drie jeugdtheatergezelschappen met een provinciaal schaalniveau	Door subsidiering van maximaal drie jeugdtheatergezelschappen willen wij bijdragen aan een kwalitatief cultuureducatief provinciaal aanbod. Deze financiering is voorwaarde voor cofinanciering van het Rijk.	1) Subsidie verleend aan maximaal drie jeugdtheatergezelschappen	Bestuurlijke afspraak
	Verduurzamen van Oneindig Noord-Holland	Wij willen ONH als platform in stand houden door te verzelfstandigen en te benutten als communicatiemiddel ter verrijking van provinciale culturele, ruimtelijke en economische projecten. Hiermee dragen wij bij aan het ontsluiten van cultureel erfgoed voor een breed publiek door verhalen met collecties van vele musea, archieven, historische verenigingen en culturele instellingen te verbinden en toegankelijk te maken.	1) Website ONH voor periode 2013-2015 in stand gehouden	Verbinder (uitgevoerd door ONH)
	Beheren collectie Provinciale Atlas	Wij willen de collectie van topografisch-historisch materiaal die de geschiedenis en de ontwikkeling van onze provincie weergeeft bekendmaken en uitbreiden. Wij zullen onderzoeken of de collectie en de bijbehorende activiteiten kunnen worden samengebracht met de provinciale kunstcollectie.	1) Haalbaarheidsonderzoek inzake het onderbrengen van de Provinciale Atlas Noord-Holland in provinciale kunstcollectie uitgevoerd	Beheerder (uitgevoerd door SPANH)

Programma Regionale Omroep

Beleidsdoel:
Regionale Omroep financieren in
kader van Mediawet

Operationeel doel	Activiteit	Toelichting	resultaat 2014	Rol PNH
Minimaal één regionale omroep financieren	Financiering RTV Noord-Holland	Op grond van de Mediawet financieren wij de regionale omroep RTV Noord-Holland.	1) Minimaal één regionale omroep gefinancierd	Wettelijke taak (uitgevoerd door RTVN-H)